

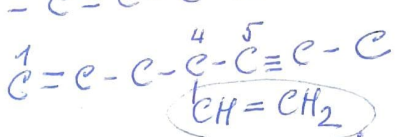
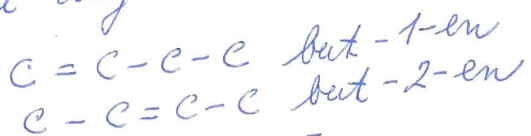
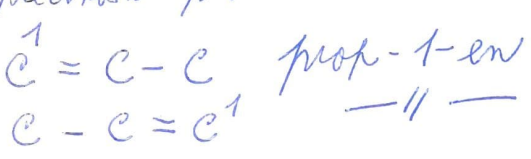
nenasyčené RH - ALKENY, ALKADIENY, ALKYNY
 mén. 1 vazba π .

ALKENY - jedna dvojná v. $\frac{\sigma}{\pi}$

výskyt a vlastnosti $\sim$ alkanům.

ob. vzorec $C_n H_{2n}$

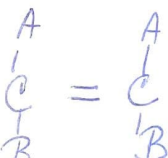
1. člen homologické řady: $CH_2 = CH_2$ et $\underline{h}$ en = et $\underline{h}$ ylen
 přednost při číslování řetězce má dvojná vazba.

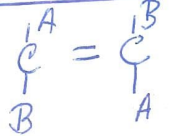
př. 4-vinylhept-1-en-5-yn

R = alkenyl
 sejmáníjší etkenyl = vinyl! $-CH = CH_2$

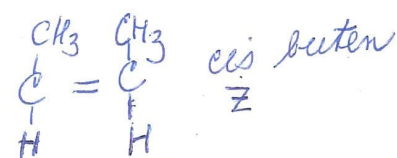
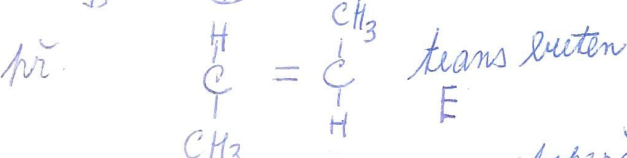
IZOMERIE (Z) (E)
 CIS-TRANS

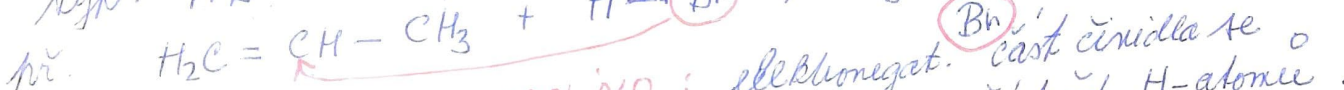
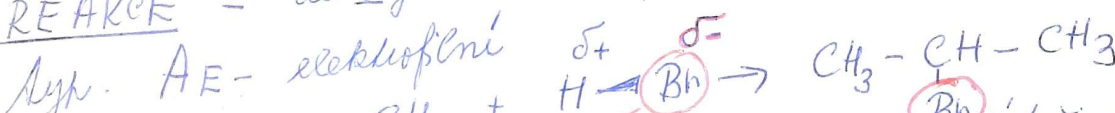
cis(Z)

trans(E)

kaučuk cis x gutaperča trans
 REAKCE - alkeny reaktivnější než alkaný ← přítomnost = vazby

platí **MARKOVNIKOVŮ PRAVIDLO**: elektroneg. část číselka se o
 aduje na ten uhlík násobné v., který má menší počet H-atomů.
 nebo: AE: $C - C = C - C + Br_2 \rightarrow C - \underset{\text{Br}}{\underset{|}{C}} - \underset{\text{Br}}{\underset{|}{C}} - C$

AP: polymerace styrolu na polyethylén (PE)
 $n H_2C = CH_2 \rightarrow [H_2C - CH_2]_n$

ethylén - rostl. hormon, anestetický plyn, dále sami
 + cyklické alkeny = cykloalkeny   ...

ALKADIENY - dvě dvojné vazby

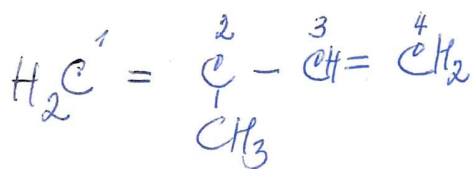
ob. vz. $C_n H_{2n-2}$

kumulované: $C = C = C - C \dots$

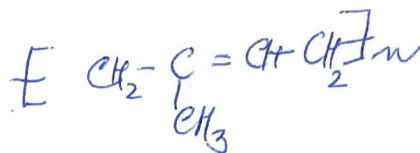
! konjugované: $C = C - C = C \dots$

izolované: $C = C - C - C = C \dots$

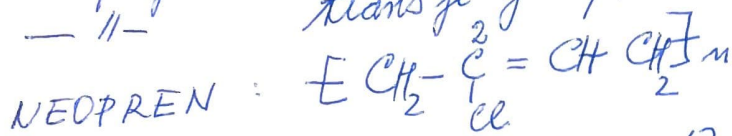
IZOPREN

2-methyl-but-1,3-dien $\Rightarrow$

je to polymer cis je kaučuk
trans je gutapexa

cykloalkadieny 1,3-cyklopentadien

příprava: dehydrogenací: $H_3C - CH_2 - CH_2 - CH_3 \xrightarrow{-2H_2} C = C - C = C$
($-H_2$)

ALKYNY (dříve in), teď acetyleny je to trojná v. $\pi \pi \sigma$

synetické RH

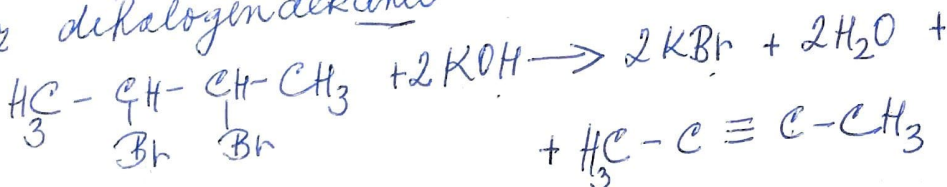
ob. vz. $C_n H_{2n-2}$

1.-3. plyny

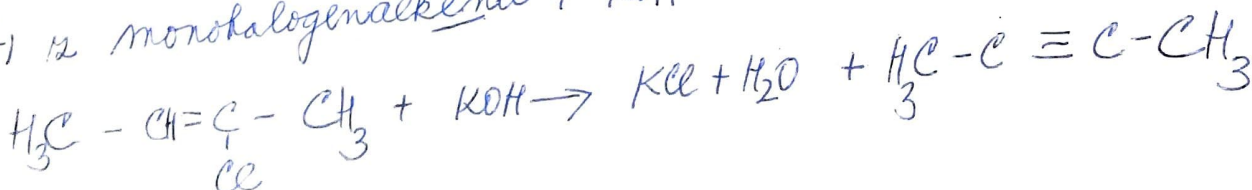
homol. řada začíná $HC \equiv CH$ ethyn =
= acetylen.

R- alkynyl (y)

příprava: a) 2 dihalogenalkanu + KOH

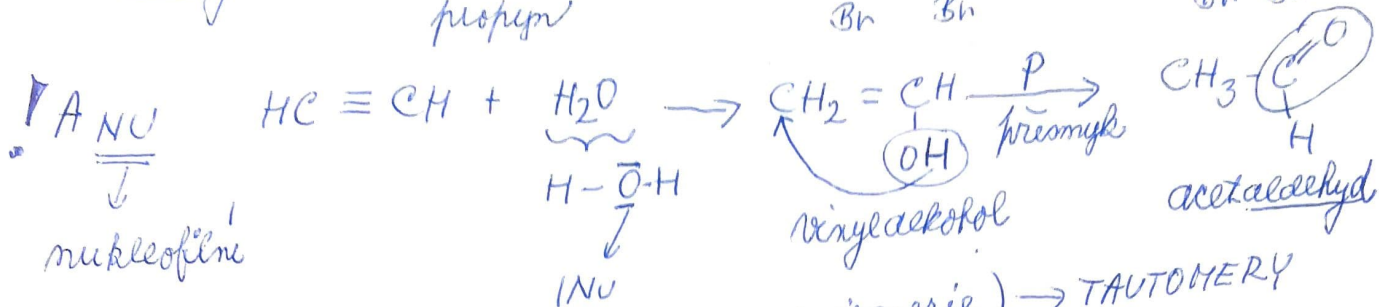
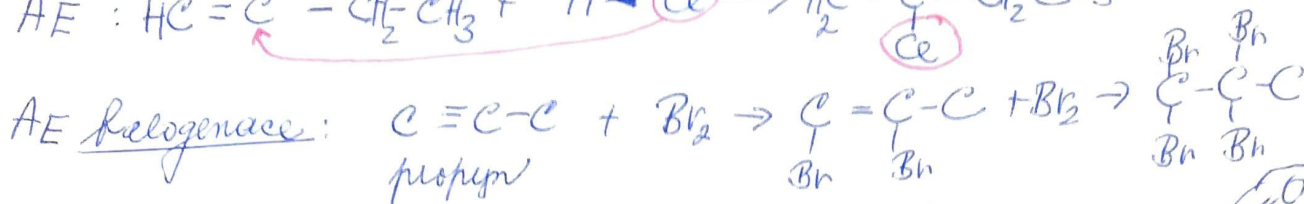
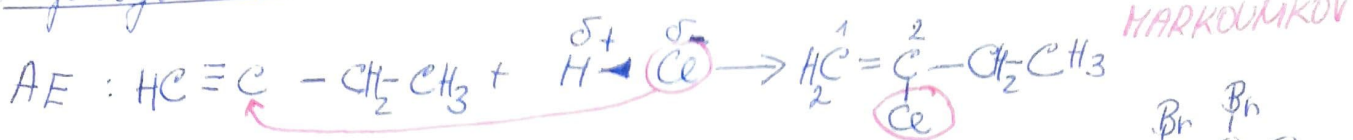
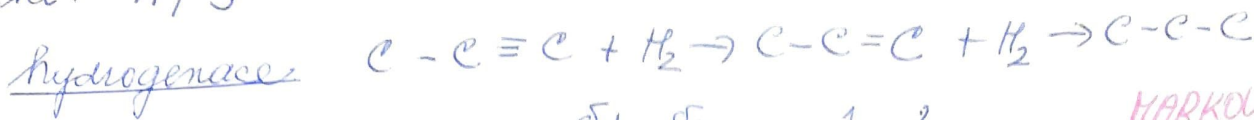

b) 2 monohalogenalkenu + KOH

REAKCE

re. A, S

je to i příklad TAUTOMERIE (druh izomerie) $\rightarrow$ TAUTOMERY
tam kde sh. $\textcircled{-OH}$ ENOLFORMA, kde $\textcircled{C=O}$ KETOFORMA

